

jaren werd [fol. 111] er uit Bantam te Batavia de aanzienlijke hoeveelheid van 3.614.572 lb peper aangevoerd, wat binnenkort nog wel zal vermeerderen.

BATAVIA

Heren XVII hadden wel goedgekeurd dat volgens het bevel de Engelse schepen van het nodige waren voorzien, maar niet dat daar een buitensporige verschaffing van zeildoek bij is geweest, omdat de Compagnie daar zelf gebrek aan had. Waarschijnlijk wordt op 120 rollen zeildoek gedoeld die bij besluit van 19 januari 1762 op het verzoek om 200 rollen aan de Engelse commandeur John Bladen Tinker zijn geleverd. Dit is geschied op grond van de in de brief van 9 april 1761 aanbevolen hulp en omdat [fol. 112] wat in mei en juni gewoonlijk uit Nederland zou worden aangevoerd, deze levering toestond. Er waren toen 1397½ rollen Hollands zeildoek en 286 rollen Bengaals. Als er ook maar enig eigen tekort door zou ontstaan, zal er van iedere verstrekking worden afgezien. De opmerking van Heren XVII sloeg ook op het laten repareren van Engelse schepen op de werven van de Compagnie, zoals het herstel van de *La Baleine* en *The Panther* op Onrust, waartoe op 8 december 1763 was besloten. Deze schepen konden evenwel zonder herstel geen zee kiezen en Heren XVII hadden in de brief van 9 april 1761 bevolen om in dat geval, zelfs aan Engelse schepen, hulp te bieden. Ze hadden tevens opgemerkt dat Compagnies eigen schepen vaak ongekalefaterd uit Batavia vertrokken. [fol. 113] Men voert aan dat de Hoge Regering, zowel als de schout-bij-nacht Nicolaas Houtingh daartegen waken, als de middelen daartoe maar niet ontbreken. Naar aanleiding van de opmerking dat er geen afschrift naar Heren XVII was gestuurd van de brief van 25 april 1762 van de schipper van de *Vrouwe Kornelia Hillegonda*, *Simon van Dalen*, over de afpersing door kapitein Affleck in Straat Sunda van vlees en spek, wordt deze zoals genoemd in het besluit van 30 april 1762 alsnog verzonden. Heren XVII waren van mening dat er sinds de in mei 1763 gezonden schepen en volk, daaraan geen gebrek meer zou zijn. Men is zeer dankbaar voor de verzonden schepen. [fol. 114] Helaas ontbreken de zeevarenden om ze te bemannen en het gebrek aan militairen is nog even groot. Buiten Ceylon hebben alle kantoren en Batavia gebrek aan volk. Dat blijkt uit de meegezonden korte opgave van personeel te Batavia per half oktober 1765 en uit de meest recente gegevens voor de overige kantoren met daarbij hoe groot het tekort is vergeleken met het in vreedstijd wenselijke aantal. Daarmee wordt aangetoond hoe gegrond de klachten van de Hoge Regering zijn en dat er allerwege terecht om versterking wordt gevraagd. [fol. 115] Men hoopt dat Heren XVII hierdoor overtuigd worden van de noodzakelijkheid om aan het herhaalde en dringende verzoek om versterkingen te voldoen. De monsterrollen van het garnizoen te Batavia en buitenposten zullen volgens voorschrift per drie maanden worden opgemaakt. Ze worden meegezonden. Zolang het hof te Madrid geen nadere stukken overhandigt, zal het plakkaat van 21 mei 1762 tegen het kopen van slaven die Spaans onderdaan zijn, gehandhaafd worden. Ook de herhaalde opdracht in de brief van 29 maart 1756 om vorderingen [fol. 116] op gerepatriëerde dienaren direct in Azië vast te leggen, is sindsdien nagekomen en zal opgevolgd blijven. De bevordering van schipper Dirk Wagtels tot kapitein-ter-zee wegens zijn houding in Straat Sunda tegenover het getier van de Engelsen, zijn weigering zijn schip te laten visiteren of er bemanning uit te laten nemen, zoals anderen hebben ondergaan, zal er met de aansporing van Heren XVII zeker toe leiden dat men zich niet door ijdel geschreeuw, noch verbale bedreiging laat intimideren. Naar aanleiding van het besluit van 25 mei 1762 om Nederlanders uit vreemde schepen te halen zal er, overeenkomstig de missive van 1 mei 1619, niet slechts voorzichtig gehandeld worden, maar ook rekening gehouden worden met de veranderingen sindsdien [fol. 117] en de met de huidige situatie ten opzichte van Europese natiën. De verwachtingen die Heren XVII van een goed bedreven textielhandel hebben, zullen inderdaad pas uitkomen, als de gegeven bevelen tegen particuliere handel worden opgevolgd. Uit de aanzienlijke verkoop van textiel in de twee laatste jaren vergeleken met die in de voorafgaande tijd blijkt het nut van de genomen maatregelen. Daarom waakt men, en laat men waken, tegen smokkel. Het